

Par Saeimā 2011.gada 21.jūlijā pieņemto likumu "Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli""

2011.gada 21.jūlijā Saeima pieņēma likumu **"Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli""**, kurš publicēts 2011.gada 28.jūlija laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" Nr.117 (4515) un **stājas spēkā 2011.gada 1.oktobrī**.

Ar minēto likumu:

– noteikts, ka par iekšzemē veiktajiem darījumiem ar metāllūžņiem un ar metāllūžņu piegādi saistītiem pakalpojumiem pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN) aprēķina un maksā budžetā metāllūžņu saņēmējs vai ar metāllūžņu piegādi saistīto pakalpojumu saņēmējs, ja darījums notiek starp Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrētām personām;

– noteikts, ka zivju un vēzveidīgo piegādēm piemērojama īpašā PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība, t.i., pēc samaksas saņemšanas par piegādāto produkciju;

– noteikta PVN piemērošanas kārtība mantas pārdošanai tiesu izpildītāju rīkotajās izsolēs;

– noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt personu no Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistra, ja saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām” ir apturēta apliekamās personas saimnieciskā darbība;

– noteikts, ka personai, kura ir izslēgta no apliekamo personu reģistra, PVN ir jāiemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā pēc izslēgšanas no apliekamo personu reģistra;

– veikti citi precizējumi un papildinājumi.

PVN piemērošana mantas pārdošanai tiesu izpildītāju rīkotajās izsolēs

Ja apliekamās personas mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs, ar PVN apliekamo vērtību nosaka, balstoties uz apliekamās personas sniegto informāciju tiesu izpildītājam pirms izsoles izziņošanas.

Ja apliekamā persona nav paziņojusi tiesu izpildītājam informāciju par mantas ar PVN apliekamo vērtību pirms izsoles izsludināšanas un tiesu izpildītājs konstatē, ka izsoles izsludināšanas dienā izsolē pārdodamā manta:

1) ir kustamā manta, tad ar PVN ir apliekama izsoles cena;

2) ir nekustamā manta, tad tiesu izpildītājs vērtē, vai minētā nekustamā manta atbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam vai apbūves zemes statusam;

3) atbilst likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” (turpmāk – likums) 1.panta 16.punkta „a”, „b” vai „e” apakšpunktā minētajam nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam, ar PVN apliek izsoles cenu;

4) atbilst likuma 1.panta 16.punkta „c”, „d” vai „f” apakšpunktā minētajam nelietota nekustamā īpašuma statusam, ar PVN apliek starpību starp nekustamā īpašuma iegādes vērtību saskaņā ar zemesgrāmatā pieejamo informāciju un šā nekustamā īpašuma izsoles cenu;

5) neatbilst nelietota nekustamā īpašuma statusam vai apbūves zemes statusam, tad PVN šim darījumam nepiemēro.

Informāciju, ko tiesu izpildītājam nepieciešams noskaidrot, lai konstatētu nekustamā īpašuma atbilstību nelietota nekustamā īpašuma vai apbūves zemes statusam, nosaka Ministru kabinets.

Apliekamā persona, kuras mantu pārdod izsolē tiesu izpildītājs, ir atbildīga par šā darījuma atspoguļošanu PVN deklarācijā un par valsts budžetā iemaksājamās PVN summas samazināšanu vai no valsts budžeta atmaksājamās PVN summas nepamatotu palielināšanu, ja tā nav sniegusi informāciju tiesu izpildītājam par PVN piemērošanu šim darījumam vai sniegusi nepatiesu informāciju par izsolē pārdodamās mantas ar PVN apliekamo vērtību.

Attiecībā uz apliekamās personas mantas izsolēm, kuras izsludinātas līdz 2011.gada 30.septembrim, ir piemērojamas tās likuma normas, kas bija spēkā attiecīgās izsoles izsludināšanas dienā.

Personu reģistrēšana Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistrā un izslēgšana no tā

Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izslēgt personu no Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistra, ja saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām” ir apturēta apliekamās personas saimnieciskā darbība.

Šo personu atkārtoti reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistrā pēc tam, kad Valsts ieņēmumu dienests pieņēmis lēmumu par apliekamās personas saimnieciskās darbības atjaunošanu. Savukārt, ja minētā persona nav atjaunota vai atkārtoti reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistrā, tai ne vēlāk kā 90 dienu laikā no izslēgšanas dienas ir jāiemaksā valsts budžetā PVN, kas aprēķināts no izslēgšanas datumā uzskaitē esošo krājumu (arī avansa maksājumu) vērtības un pamatlīdzekļu atlikušās vērtības, par kuru PVN ir atskaitīts kā priekšnodoklis.

PVN deklarācijas iesniegšana Valsts ieņēmumu dienestā

Ja apliekamā persona, izmantojot likumā "Par nodokļiem un nodevām" paredzētās tiesības, PVN deklarāciju un tās pielikumus iesniedz Valsts

ieņēmumu dienestam papīra formā, deklarācijas iesniegšanas termiņš ir 15 dienas pēc taksācijas perioda beigām.

Persona, kura ir izslēgta no apliekamo personu reģistra, 20 dienu laikā pēc izslēgšanas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju un tās pielikumus par taksācijas periodu, kurā šī persona ir izslēgta no apliekamo personu reģistra.

PVN iemaksāšanas budžetā un pārmaksu atmaksas kārtība

Saņemot kokmateriālus un metāllūžņus vai ar to saņemšanu saistītos pakalpojumus (ja darījums veikts starp Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrētām personām), PVN maksā valsts budžetā tajā taksācijas periodā, kad ir saņemtas preces vai pakalpojumi un saņemts nodokļa rēķins vai samaksa veikta avansā saskaņā ar rēķinu.

Persona, kura ir izslēgta no apliekamo personu reģistra, iemaksā PVN valsts budžetā 20 dienu laikā pēc izslēgšanas no apliekamo personu reģistra.

Valsts ieņēmumu dienests 30 dienu laikā pēc tam, kad saņemta PVN deklarācija par taksācijas periodu, atmaksā apliekamai personai pārmaksāto PVN summu, ja tā pārsniedz 1000 latu un ir izveidojusies par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem kokmateriālu un metāllūžņu piegāžu vai ar tām saistīto pakalpojumu nodrošināšanai.

Īpašā PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība zivju un vēžveidīgo piegādēm

Apliekamām personām, kas veic svaigu, saldētu vai atdzesētu zivju un vēžveidīgo piegādes, no 2012.gada noteikta īpašā PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība, t.i., pēc samaksas saņemšanas par piegādāto produkciju.

Personas, kuras ir izslēgtas no apliekamo personu reģistra un līdz izslēgšanai piemēroja īpašo PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, iepriekšējos taksācijas periodos veiktos darījumus, kas netika uzrādīti PVN deklarācijās, izmantojot īpašo PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, uzrāda PVN deklarācijā un iemaksā valsts budžetā PVN 20 dienu laikā pēc to izslēgšanas no apliekamo personu reģistra. Vienlaikus šajā nodokļa deklarācijā uzrāda atskaitāmo priekšnodokli par iepriekšējos taksācijas periodos saņemtajos nodokļa rēķinos norādītajām nesamaksātajām PVN summām.

PVN piemērošana metāllūžņu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem

Ja metāllūžņu piegādātājs vai ar metāllūžņu piegādi saistīta pakalpojuma sniedzējs un metāllūžņu saņēmējs vai ar metāllūžņu piegādi saistīto pakalpojumu saņēmējs ir Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrētas personas un metāllūžņu saņēmējs vai ar metāllūžņu piegādi saistīto pakalpojumu saņēmējs ir saņēmis licenci metālu atgriezumam un

metāllūžņu iepirkšanai Latvijas Republikā, PVN aprēķina un budžetā maksā metāllūžņu saņēmējs vai ar metāllūžņu piegādi saistīto pakalpojumu saņēmējs, t.i., piemēro t.s., „reverso” PVN piemērošanas kārtību.

„Reverso” PVN piemērošanas kārtību piemēro šādu metāllūžņu piegādei:

1) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atgriezumi un lūžņi, kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā vai citās jomās, kā arī sadzīvē;

2) metāla izstrādājumi vai to daļas, kas nav izmantojamas paredzētajam mērķim lūzumu, griezumu, nodiluma vai citu iemeslu dēļ;

3) dažādu veidu nolietoti un atkārtoti neizmantojami transportlīdzekļi vai to daļas, tajā skaitā automašīnu vraki;

4) elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, svina akumulatori.

„Reverso” PVN piemērošanas kārtību piemēro šādu ar metāllūžņu piegādi saistīto pakalpojumu sniegšanai:

1) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atkritumu atšķirošana no rūpniecisko un sadzīves atkritumu plūsmām;

2) melno un krāsaino metālu un to sakausējumu atgriezumu un lūžņu šķirošana, sadalīšana, griešana, saspiešana, presēšana, liešana lietņos;

3) nolietotu melno vai krāsaino metālu un to sakausējumu izstrādājumu un citu atkārtoti neizmantojamu materiālu salaušana, sadalīšana, griešana, saspiešana, presēšana;

4) atkārtoti neizmantojamu ēku, inženierbūvju vai citu infrastruktūras objektu vai to daļu metāla konstrukciju salaušana, sadalīšana un šķirošana.

Piemērojot „reverso” PVN piemērošanas kārtību, metāllūžņu piegādātājs vai ar metāllūžņu piegādi saistīta pakalpojuma sniedzējs izraksta metāllūžņu vai pakalpojuma saņēmējam nodokļa rēķinu, kurā piegādāto metāllūžņu (sniegtā pakalpojuma) vērtību norāda bez PVN. Savukārt metāllūžņu saņēmējs vai ar metāllūžņu piegādi saistīta pakalpojuma saņēmējs samaksā metāllūžņu piegādātājam (pakalpojuma sniedzējam) nodokļa rēķinā norādīto metāllūžņu vai pakalpojuma vērtību.

PVN piemērošana nelietota nekustamā īpašuma pārdošanai

Pārdodot jaunuzceltu ēku vai būvi (arī tajā iemontētās stacionārās iekārtas), kas pēc pieņemšanas ekspluatācijā netiek izmantota, ar PVN ir aplikama visa pārdošanas vērtība, neatkarīgi no šāda nelietota nekustamā īpašuma pārdošanas reižu skaita.

Atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” normām redakcijā, kas ir spēkā līdz 2011.gada 30.septembrim, ar PVN ir jāapliek tikai šāda nekustamā īpašuma pirmā pārdošana.

Šobrīd, pārdodot nepabeigtas celtniecības objektu, kuram ir iegādes vērtība, ar PVN ir aplikama starpība starp objekta pārdošanas vērtību un tā iegādes vērtību. Savukārt no 2011.gada 1.oktobra, pārdodot šādu nepabeigtās celtniecības objektu, ar PVN būs jāapliek objekta pārdošanas vērtība.

Citi precizējumi un redakcionāli labojumi

1. Ir palielināts universālā pasta pakalpojuma sniedzēja sniegto ar PVN neapliekamo pakalpojumu minimums, t.i., vēstuļu korespondences sūtījumiem – līdz diviem kilogramiem, pasta paku sūtījumiem – līdz 10 kilogramiem. Līdz šiem grozījumiem saskaņā ar likuma 6.panta pirmās daļas 26.punktu no PVN atbrīvoti tikai tādi pasta korespondences sūtījumi, kuru svars nepārsniedz 50 gramus.

2. Veicot kokmateriālu un metāllūžņu piegādes vai sniedzot ar tām saistītos pakalpojumus, izrakstītajā nodokļa rēķinā nav jānorāda piemērojamā PVN likme un aprēķinātā PVN summa.

3. Noteikts, ka fiskālajam pārstāvim pēc katra taksācijas perioda beigām ir jāpārliciecinās, ka bankas vai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtajā apliecinājumā minētā galvojuma apmērs ir pietiekams, lai segtu iespējamā PVN parāda summu. Ja galvojuma apmērs nav pietiekams, fiskālajam pārstāvim ir jānodrošina tā palielināšanu.

4. Noteikts, ka avīzēm, žurnāliem, biļeteniem un citiem periodiskajiem izdevumiem, kuri iznāk ne retāk kā reizi trijos mēnešos un kuru vienreizējā tirāža pārsniedz 100 eksemplārus, un to abonentmaksai, izņemot erotiska un pornogrāfiska rakstura izdevumus, kā arī tādus izdevumus, kuru saturiskā ievirze un uzdevums ir reklāmas vai komercsludinājumu publicēšana, no 2012.gada 1.janvāra piemērojama samazinātā PVN likme.